

Національна історична бібліотека України

**Історія формування
державних символів
України:
до Дня Української Державності**

ГЕРАЛЬДИКА – НУМІЗМАТИКА

Відділ довідково-бібліографічної та науково-інформаційної роботи

Київ – 2022

Історія виникнення державних символів України

ГЕРАЛЬДИКА - історична дисципліна, яка вивчає герби, їх історію виникнення, розвитку, закономірності вживання владних знаків та родових емблем честі

НУМІЗМАТИКА – історична дисципліна, яка вивчає старовинні монети, знакову символіку грошей, способи карбування

Історичні періоди державності України

Символіка : герби, пломби, печатки, монети

Київська Русь (IX–XII ст.)

Галицько-Волинська князівство (XII–XIV ст.)

Велике князівство Литовське (XII–XVIII ст.)

Козацька держава (XVI–XVIII ст.)

УНР (1917–1921 рр.)

УРСР (1922–1991 рр.)

Україна (1991–2022 рр.)

Київська Русь – княжі символи, герби

Владні символи Київської Русі –
родові герби князів

Герб Святослава

Герб Володимира

Герб Ярослава

Перші князівські монети – златники й
срібники кінця X–XII ст. за князів
Святослава, Великого князя київського
Володимира Святославича та Ярослава
Мудрого в Новгороді та Києві.

Київська Русь IX–XII ст.

Гривня – грошова одиниця

Культура, міжнародні зв'язки, дипломатія
Владні знаки Рюриковичів
Клейноди. Військо. Міста-держави
Печатки, митні пломби, вірчі грамоти

Золото, срібло, товарогроші – основні засоби платежу
Гривні – злитки із благородних металів
Київська, Чернігівська, Новгородська, Литовська
Гроші головних торгівельних партнерів
Початок карбування власних грошей.

Арабський дирхем

Візантійський
міліарісій

Українські землі з XII до XX ст.

Київська Русь у часи уособиць, XII ст.

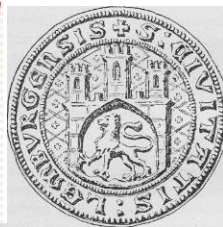
Галицько-Волинська держава – Королівство Русь, 1199-1349

Велике князівство Литовське, 1236–1795

Татаро-монгольська навала, 1237–1241

Московська держава, 1547–1721

Російська імперія, 1721–1917

Козацька держава XVI – XVIII ст. Військо Запорозьке, Гетьманщина

Козак-Запорожець з мушкетом

Грошовий обіг козацької доби

Печатки Війська Запорозького

за гетьманів

Богдана Хмельницького

Івана Мазепи

Пилипа Орлика

Соборність України 1917–1921рр.

УНР, Українська Держава, Директорія: символіка

Великий Герб
УНР

Малий Герб УНР

Герб Української
Держави

Директорії

Великий герб України

Державні грошові знаки та цінні папери
Національна валюта золотого стандарту
Український карбованець, гривня, шаг

Державний кредитовий білет УНР 1917 р. , 1918

Україна у радянську добу

Ідея пролетарської революції спричинила зміщення акцентів з національної символіки на інтернаціональну

Червоні кольори, п'ятикутні зірки, серпи та молоти стають на 70 років головними державними символами та емблемами у відображенні комуністичних урядів.

Гроші незалежної України

Українські карбованці, купони, банкноти, гривні, копійки

Державні символи України

Великий Державний Герб України : проект

Малий Герб України,
затверджений
19.02.1992

Національна історична бібліотека України вітає з Днем Української Державності!

Ми відкриті до співпраці

Тел. +380 (044) 280-46-17 | +380 (044) 280-28-74

Email: nibu.kyiv@ukr.net